

ZOR YORUMLANAN TESTLER VE YAKLAŞIM

IGRA ve TDT

Dr. Seniha BAŐARAN

Olgu 1

- 23 yaşında, kronik hastalığı olmayan kadın
- 2 hafta önce başlayan ateş (aralıklı 39⁰ C), baş ağrısı, baş dönmesi ve çift görme şikayetiyle İTF Acil Nöroloji'ye başvuru
 - Baş ağrısı- frontal ve oksipitalde, baskı tarzında, baş hareketleriyle ve yatınca artan
 - Baş dönmesi - baş ağrısı ile eş zamanlı başlamış, etraf döner tarzda, baş hareketleriyle ilişkisiz
 - Çift görme - Eş zamanlı başlayan, ara ara yan yana çift görme
 - 2 haftadır boyun ve sırt ağrısı da var
- İştahsızlık – 2 haftada 3 kg kaybetmiş
- Yakınmaları başladıktan sonra 4 ayrı merkez başvurusu - kranyal görüntüleme yok, son merkezde sefuroksim aksetil reçete edilmiş (tanı ?), 5 gün kullanmış, şikayetleri devam etmiş

Olgu 1

İTF Acil Nöroloji polikliniği

Kontrastlı kraniyal MRG - serebellar
pia materde kontrastlanma

- Lomber ponksiyon
 - BOS hücre sayımında:
 - 181 /mm³ mononükleer
 - 2 PNL /mm³
 - BOS glukozu: 26 mg/dl
 - Kan glukozu: 101 mg/dl
 - BOS proteini: 135 mg/dl

Tetkik Adı	Sonuç	Durum	Birim	Referans Aralığı / Kai
WBC	9.49		10 ³ /µl	4.1-11.2
RBC	4.41		10 ⁶ /µL	3.8-5.0
HGB	13.3		g/dL	11.7-15.5
HCT	38.5		%	36-46
MCV	87.3		fL	80.4-95.9
MCH	30.2		pg	28-33
MCHC	34.5		g/dL	33-36
RDW	11.9		%	11-15
PLT	306		10 ³ /µl	160-390
MPV	9.8		fL	7-11.5
PCT	0.3			
PDW	11		fL	9-17
NEUT#	5.82		10 ³ /µl	1.3-7.0
LYMPH#	2.44		10 ³ /µl	1.2-3.6
EO#	0.17		10 ³ /µl	0-0.6
BASO#	0.07		10 ³ /µl	0-0.2
MONO#	↑0.99	Y	10 ³ /µl	0-0.8
NEUT%	61.4		%	44-76
MONO%	↑10.4	Y		3-10

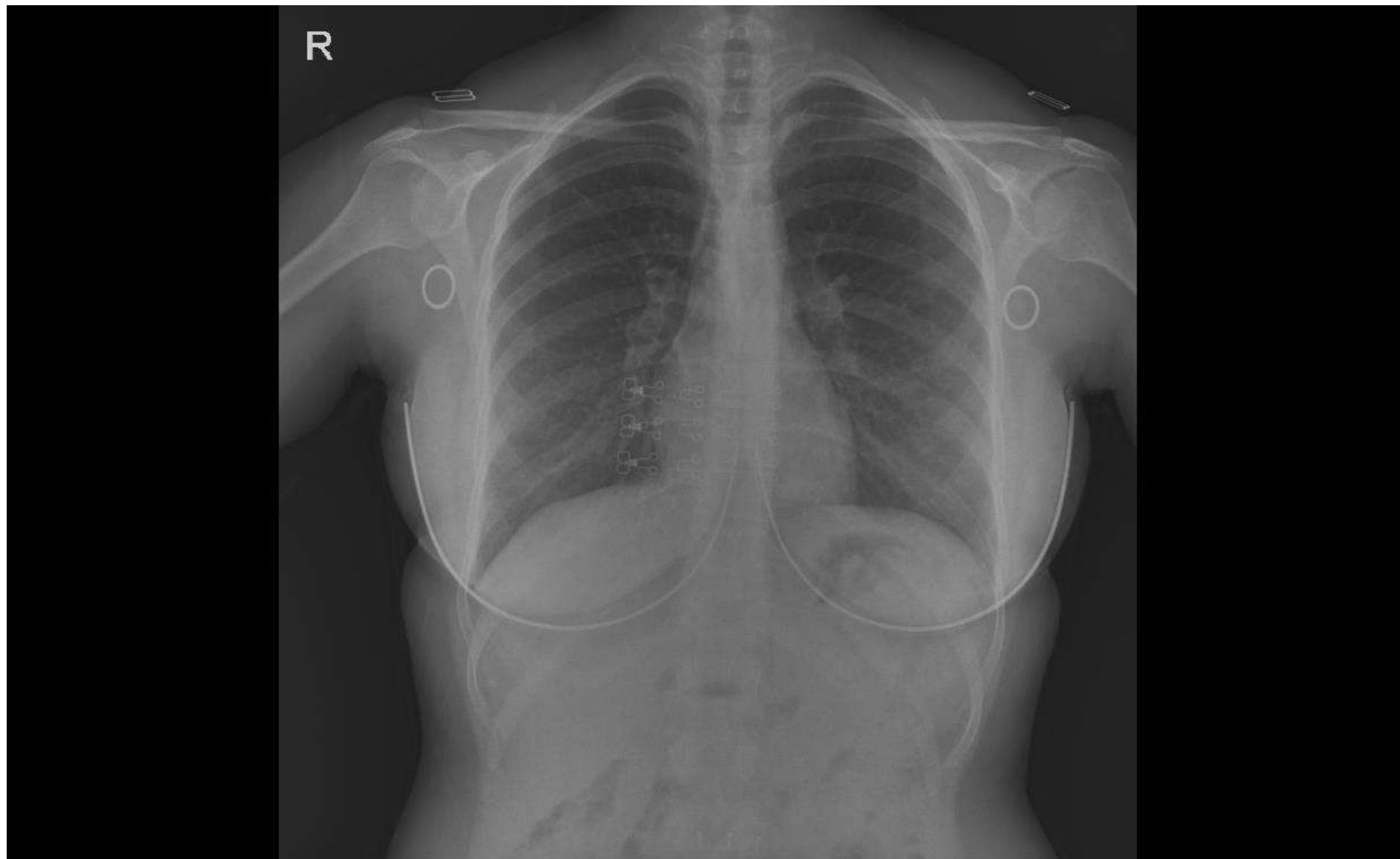
Olgu 1

- Genel durumu iyi, bilinci açık oryante ve koopere
- Nörolojik muayenesinde
 - **Ense sertliđi (+)**, diğer MİB negatif
 - Serebellar testleri becerikli
 - **Göz hareketleri sola dışa bakış 1 mm, sağa dışa bakış 2 mm kısıtlı, bakış yönüne vuran nistagmusu var**, görme alanı tam
 - Yüzde asimetri yok
 - Duyu normal
 - Derin tendon refleksleri normaktif
- Diğer sistem muayeneleri dođal
- Bu bulgularla tüberküloz menenjitini ön tanısıyla hasta İnfeksiyon Hastalıkları AD servisine yatırıldı.

Olgu 1

- Hastaya dörütlü antitüberküloz ve deksametazon tedavisi başlandı.
 - BOS nonspesifik kültürde üreme olmadı
 - BOS viral panel negatif
 - **BOS ARB ve TBC PCR negatif, TBC kültürü** (devam ediyor)
- **PPD – anerjik**
- Wright testi- negatif
- Coombslu Wright testi negatif
- VDRL, TPHA negatif
- Anti HIV negatif

Olgu 1

Olgu 1

- 20 günlük tedavi sonunda baş ağrısı ve göz hareketlerindeki kısıtlılık gerilemiş olarak deksametazon azaltma şemasıyla hasta taburcu edildi
- Poliklinik takiplerinde hastanın BOS TBC kültüründe üreme olduğu öğrenildi
- Kesin tanı: Tüberküloz menenjit

- Hastada IGRA testlerinden birini seçseydik sonuç farklı olur muydu?

Olgu 2

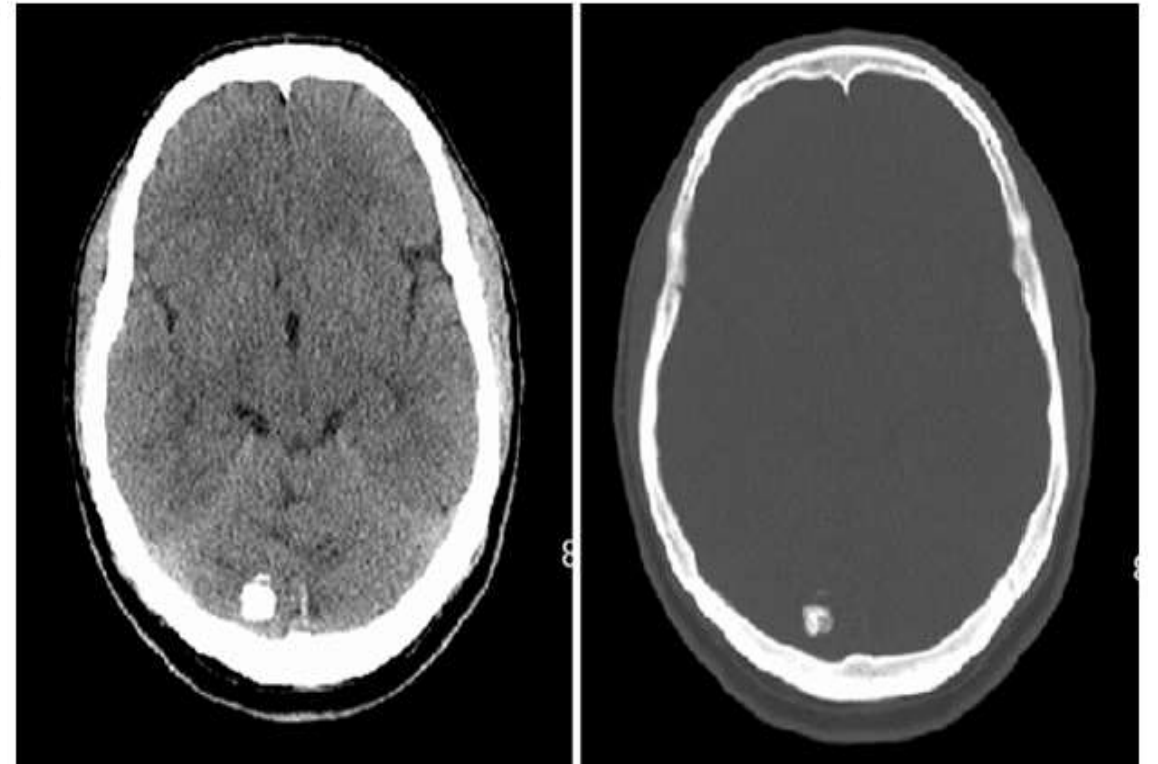
- 45 yaşında, Yemenden göç eden ABD vatandaşı
- 3 ay sağ temporo-okcipital baş ağrısı, fotofobi, gece terlemesi şikayeti
- Ateş, öksürük, göğüs ağrısı, kilo kaybı yok

Complete blood count

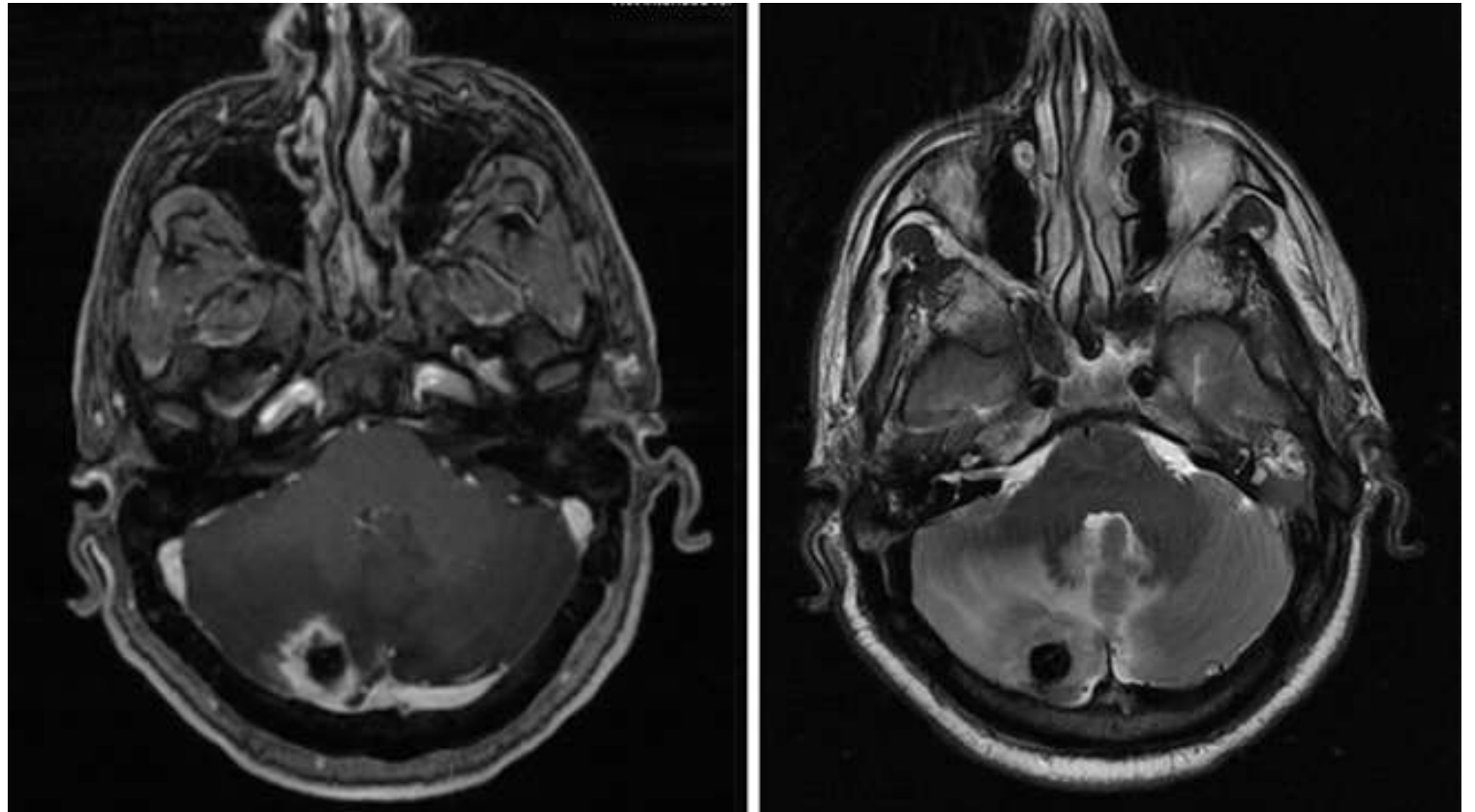
WBC	7.49 k/uL
HGB	13.9 g/dL
HCT	42.7%
PLT	$177 \times 10^9/L$
Neutrophil	57.9%
Lymphocyte	24.2%
Monocyte	5.7%
Eosinophil	11.6% (↑)
Basophil	0.5%

Kalsifiye meningiom?

Atipik infektif süreç ?

- Atipik infeksiyon
 - Granülom?
 - Parazit?
- Malignite

Olgu 2

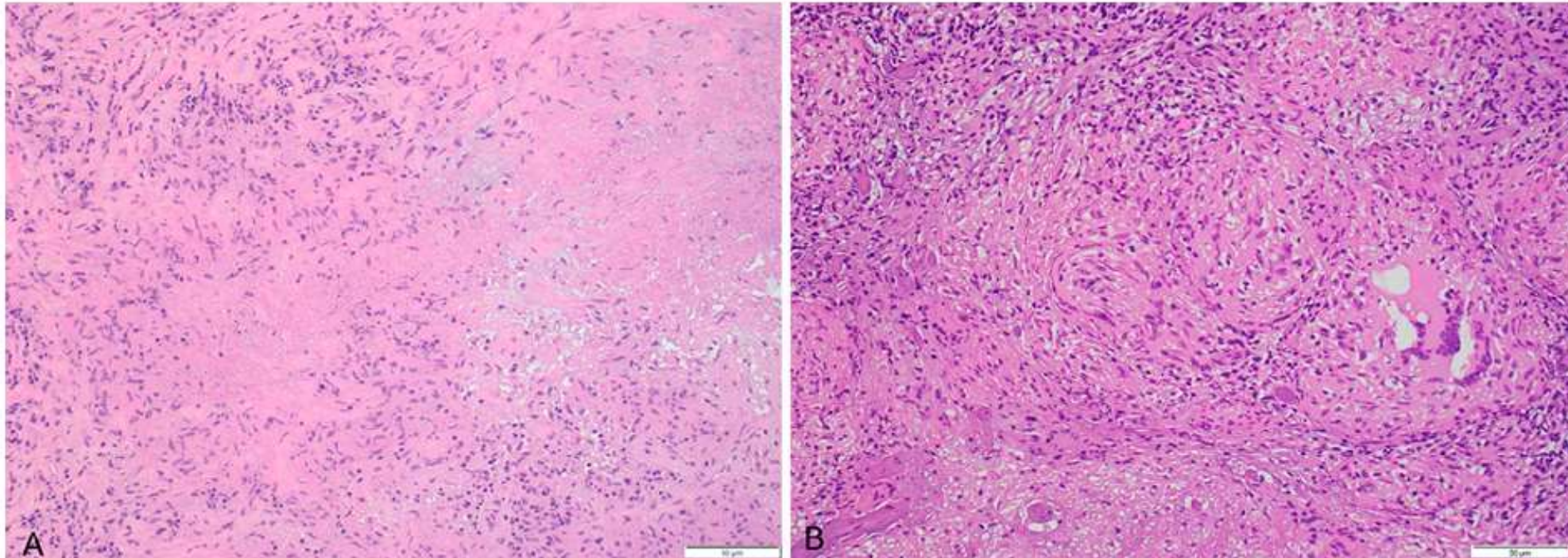
- **QuantiFERON**
- Toksoplazma
- Sistiserkoz
- Aspergilloz
- 1,3-beta D gluklan

Negatif

- Toraks /Batın BT – **kalsifiye mediastinal, hiler, and mezenterik lenf düğümleri görülmüş**, metastaz lehine bulgu yok
- Serebellar lezyon nedeniyle BOS alınması uygun görülmemiş
- Hasta operasyon için ikna edilmiş

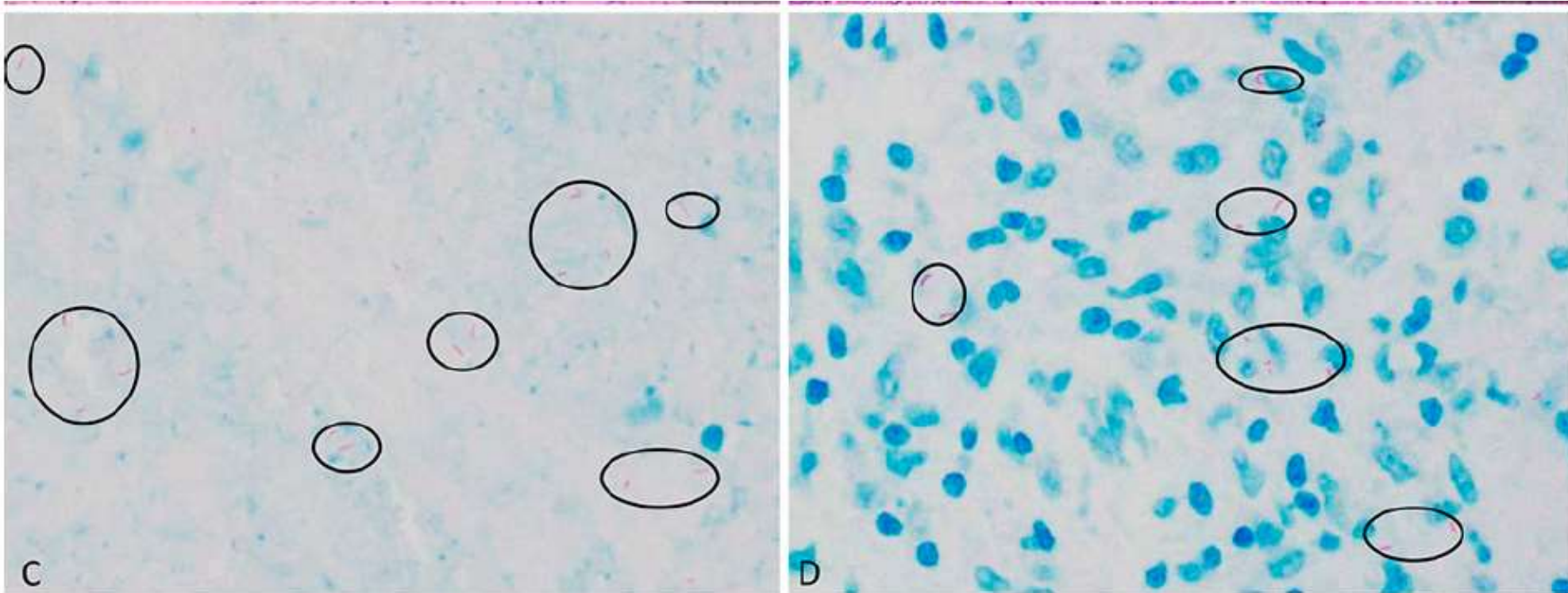
Olgu 2

- Büyük kalsifiye kitle eksize edilmiş
- Patoloji
 - Nekrotizan granülomatöz inflamasyon

Olgu 2

- ARB pozitif

Tüberküloz menenjitisi/meningoensefalitinde

- TDT veya
- IGRA

testlerin negatif olması beklenen sonuç mu?

Tüberküloz menenjitinde TDT pozitiflik oranı

- 50 TB menenjitli çocuk hastada TDT pozitifliği - % 44

(% 42 BCG, % 68 malnütrisyon)

Mahadevan B. Indian J Pediatr. 2005

- 185 TB menenjitli çocuk hastada TDT pozitifliği - %19

(%33.5'inde ailede TBC öyküsü, %24.3'ünde BCG skarı var)

Güneş A. Ital J Pediatr. 2015

- 180 TB şüpheli menenjitli hastada - % 17

Kültür pozitif hastalarda % 19

Yaşayan hastalarda 60 gün içinde TDT tekrarlanınca % 62 pozitif ($p < 0.001$)

Şuur açık hastalarda % 36, komadaki hastalarda % 12 ($p = 0.01$).

Kilpatrick ME. J Egypt Public Health Assoc. 1996

TDT konversiyonu

- Başlangıç TDT sonrası booster için ikinci TDT (1-4 hafta sonra) yapılmış kişide
 - TDT negatif iken **en az 6 mm artış** göstermesi ve **pozitifleşmesi**
 - Pozitifleşme olmasa bile **10 mm ve üzeri** artış olmasıdır

BCG aşısından bağımsız olarak **TDT sonucu 6-14 mm olan ve pozitif** olarak değerlendirilen hastalar

- HIV enfeksiyonu, AIDS
- Diyaliz yapılan kronik böbrek yetmezliği
- Uzun süre yüksek doz kortikosteroid almış bireyler (en az 2 hafta, günde 15 mg ve üstü prednizon dozuna eşdeğer steroid dozları)
- Organ ya da hematolojik transplantasyon yapılanlar
- Bağışıklığı baskılayan tedavi verilen diğer durumlar
- Retikuloendotelial sistem malignitesi olanlar

Tüberküloz menenjitli hastaları kapsayan 12 çalışmanın (376 hasta ve 493 kontrol) meta analizinde

- Kan IGRA
 - Duyarlılık % 74 (95% CI: 0.65-0.82), Özgüllük % 78 (95% CI: 0.68-0.86)
- BOS IGRA
 - Duyarlılık % 79 (95% CI: 0.71-0.85), Özgüllük % 95 (95% CI: 0.88-0.98)

TABLE 3 | Comparison of conventional and novel diagnostic tests for tuberculous meningitis performed on CSF specimens.

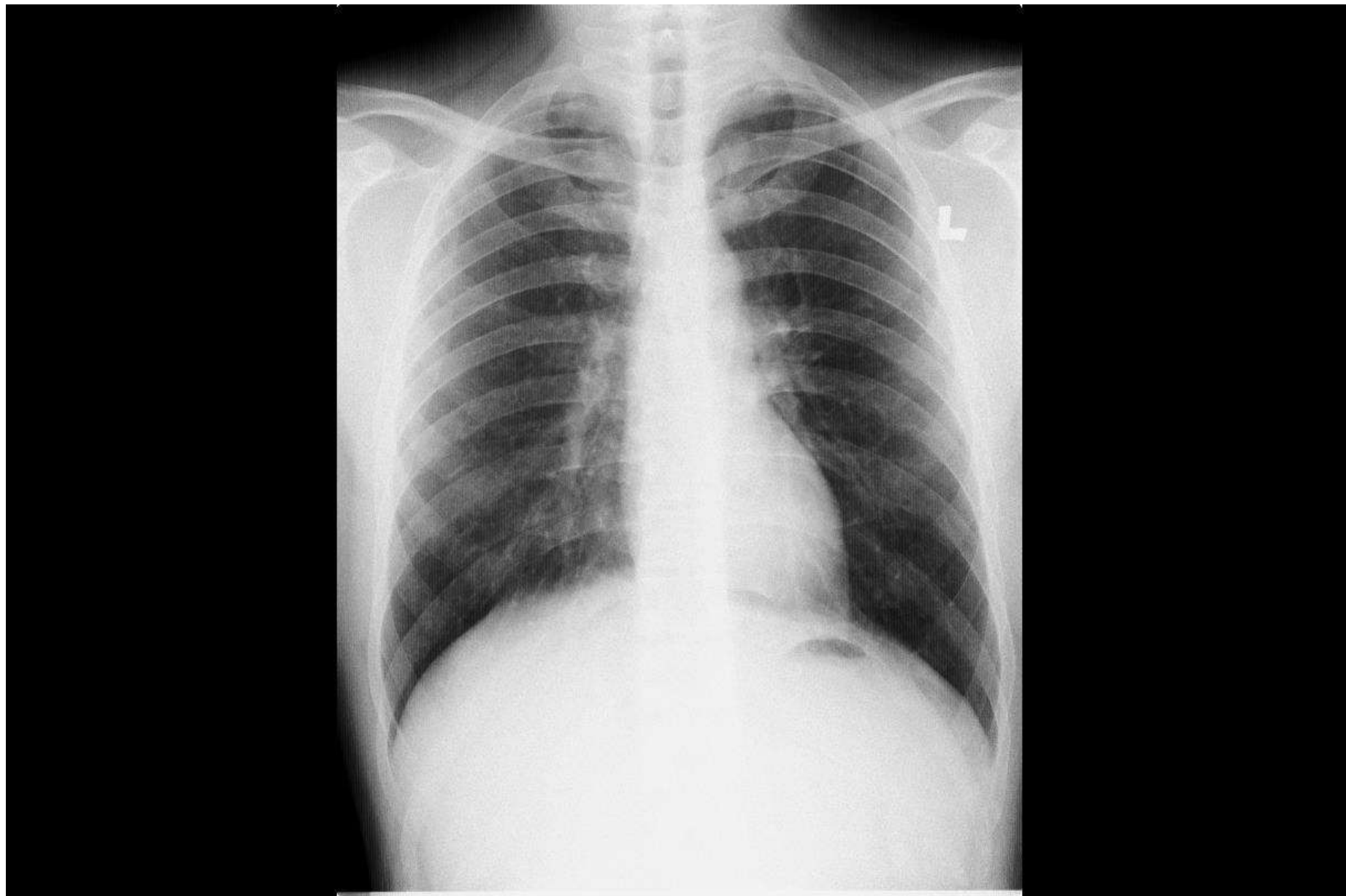
Diagnostic test in CSF specimens	Sensitivity (%)	Specificity (%)	Comments	References
Microbiological diagnosis				
Ziehl-Neelsen	10-40	100	Sensitivity substantially improved by meticulous microscopy of large volumes of CSF(>6 ml).	Bahr et al. (2019); Heemskerk et al. (2018)
Mycobacterial culture	50-60	100	Takes at least 2 weeks (and, in many cases, up to 6 weeks): clinicians cannot afford to wait for culture results before treating patients.	Bahr et al. (2019);
Nucleic acid amplification tests (NAATs)				
Xpert MTB/RIF	50-70	95-100	Good "rule in" test, but it does not appear to be adequate to rule out TBM. The requirements of trained laboratory staff and high costs. Requires further evaluation.	Jyothy et al. (2019); Slane and Unakal (2021)
LAMP	88-96	80-100		Modi et al. (2016); Siddiqi et al. (2019); Kwizera et al. (2019)
Amplacor TB PCR test	~40	90-100		Poplin et al. (2020)
MTD	86	99		Pormohammad et al. (2019)
Immune response-based diagnosis				
ADA	60-90	80-90	Variable results, cannot differentiate purulent meningitis from TBM.	Pormohammad et al. (2017); Ekermans et al. (2017)
CSF IGRAs	79% (95% CI: 0.71-0.85)	95% (95% CI: 0.88-0.98)	CSF IGRA is better at distinguishing ATB and has a higher ability to predict the location of <i>M. tuberculosis</i> infection, especially in TBM cases. Very few studies, small subject numbers. Furthermore, cut-off and incubation cell numbers across the studies were inconsistent.	Present

IGRA, interferon-gamma release assay; CSF, cerebrospinal fluid; LAMP, loop-mediated isothermal amplification; MTD, The Gen-probe amplified *M. tuberculosis* direct test; ADA, adenosine deaminase; ATB, active tuberculosis.

Olgu 3

- 38 yaşında erkek
- Anti-HIV pozitif saptanmış olması nedeniyle başvurdu
- Şikayeti yok
- Ailede veya kendisinde tüberküloz geçirme hikayesi yok
- CD4 T lenfosit sayısı - 593 hücre / μ l
- HIV RNA -5120 kopya/ml
- Fizik muayene – yaygın subsantimetrik servikal-aksiller- ingunal LN dışında patolojik bulgu yok

Olgu 3

Olgu 3

- Tanı ?
- Yaklaşım?

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
AZİZ SANCAR DENEYSEL TIP ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
(ASDETAE)
TÜBERKÜLOZ MOLEKÜLER EPİDEMİYOLOJİSİ LABORATUVARI
(Vakıf Guraba Cad. 34280, Şehremini-İSTANBUL - Tel: (0212) 531 02 09, Tel&Fax: (0212) 532 41 71)

HASTA BİLGİLERİ

Adı Soyadı : ██████████ Muayene Maddesi : TAM KAN
H.Prot. / Tub.No : 129499 / 12008908 Mat. Geliş Tarihi : 18/09/2023 13:05:04
Hasta Kurumu : ÜCRETLİ HASTALAR Bulgu Tarihi : 22/09/2023 14:06:00

TAHLİL SONUÇLARI

Tüberküloz Spesifik İmmunreaktivite Testi (Human IP-10 BD OptEIA plağı ESAT6, CFP10, espA, espD, espR antijenleri) (Değerler pg/ml cinsindedir.)

<u>Nil</u>	<u>TB Ag</u>	<u>Mitogen</u>	<u>(TB Ag - Nil)</u>	<u>(Mitogen - Nil)</u>	<u>Sonuç</u>
85,4	9909,3	28276,1	9823,9	28190,7	POZİTİF

(*)(nil <= 8000) ve (TB Ag - Nil) >= 280 ve (TB Ag - Nil) >= Nil/4

Doç. Dr. O. Kağan KÖKSALAN
Belge No:33100

Olgu 3

Tanı

- Tüberküloz infeksiyonu (Latent tüberküloz)

Olgu 3

Tablo 6.2. Latent tüberküloz enfeksiyonu için tedavi rejimleri	
Tedavi rejimi	Öneriler
INH 5 mg/kg/gün (maksimum 300 mg/gün) + piridoksin (B6 vitamini) 25-50 mg/gün	6-9 ay TB prevalansı yüksek olan ülkelerde 9 ay
RIF 600 mg/gün veya RFB (dozu kullanılan ART'ye göre)	4 ay ART ile etkileşim kontrol edilmeli
RIF 600 mg/gün veya RFB + INH 5 mg/kg/gün (maksimum 300 mg/gün) + piridoksin (B6 vitamini) 25-50 mg/gün	3 ay ART ile etkileşim kontrol edilmeli
RIF 600 mg haftada 2 gün + INH 900 mg haftada 2 gün + piridoksin (B6 vitamini) 300 mg/haftada bir gün	3 ay ART ile etkileşim kontrol edilmeli

- CD4 T lenfosit sayısı < 200 hücre / μ l ve
- IGRA negatif olsaydı yaklaşımınız ne olurdu?

- CD4 T lenfosit sayısı > 200 hücre / μ l olduktan sonra
- IGRA testi tekrarlanmalıdır

- Siz olsaydınız bu hastada latent TB taramasında hangi testi seçerdiniz?
 - IGRA
 - TDT

- TDT

- BCG aşısı uygulanmış kişilerde ve tüberküloz dışı mikobakteriler ile infekte olanlarda yanlış pozitif sonuç
- İleri evre immün yetmezliği olanlarda da yanlış negatif sonuçlar elde edilmesi nedeniyle TDT yerine

IGRA testlerinin seçilmesi önerilmektedir.

- Ancak TDT ile kıyaslandığında özgüllüğü daha yüksek olan IGRA'nın da ileri evre immün yetmezlik durumunda duyarlılığı azalır
- *M kansasii*, *M marinum*, *M szulgai*, ve *M riyadhense* enfeksiyonlarında pozitif olabilir
- İkisinin bir arada kullanılması önerilmiyor

- QuantiFERON sonucu : Belirsiz

Nasıl yorumlanmalı, ne yapılmalı?

- Nil kontrolüne yüksek İFN-γ yanıtı ya da
- Mitojene yetersiz yanıt

BELİRSİZ sonuç olarak değerlendirilir

- Yetersiz İFN-γ salınımı - HIV infeksiyonu, malignite, renal disfonksiyon
 - Hastada heterofil antikorların varlığı, romatolojik hastalıklarda
 - Teknik nedenler
-
- Test tekrarlanmalı
-
- Sonuç yine belirsiz kalırsa
 - Klinik şüphe devam ediyor, ya da latent infeksiyon dışlanması gerekirse TDT yapılır